

BULLETIN

ČESKOSLOVENSKÉ SPEKTROSKOPICKÉ SPOLEČNOSTI PŘI ČSAV

ČÍSLO 10

LEDEN 1972

Čs. spektroskopická spol.
při ČSAV
K N I H O V N A
Přirůstk. č. 50

Ve smyslu oznámení publikovaného v Bulletinu ČSSS č.8, v květnu 1971 předkládáme naší spektrální veřejnosti volný a místy zkrácený překlad publikace IUPAC: Information Bulletin - Appendices on Tentative Nomenclature, Symbols, Units and Their Usage in Spectrochemical Analysis - 1.December 1969. V překladu jsou zahrnuty opravy a doplňky jak vyplynuly z jednání názvoslovné komise IUPAC v srpnu 1970 v Dortmundu, ne však poslední úpravy ze zasedání ve Washingtonu, D.C. v červenci t.r. Názvoslovné návrhy jsou označeny jako "tentative", t.j. zkušební, zatímní.

Dokument má těchto 9 kapitol :

- I. Předmluva
- II. Všeobecná doporučení
- III. Názvy a symboly pro obecně používané fyzikální veličiny
- IV. Názvy, symboly a jednotky zářivé energie
- V. Názvy a symboly popisu spektrálních přístrojů
- VI. Názvy a symboly vztahující se na analytický postup
- VII. Názvy a symboly vztahující se na analytické funkce, citlivost, mez důkazu a přesnost
- VIII. Názvy a symboly vztahující se na děje probíhající ve zdrojích záření
- IX. Fotografická fotometrie

K těmto kapitolám jsou volně připojeny dva dodatky :
A - všeobecné zásady standardisace názvů a B - použití pojmu optická vodivost.

Meritum věci je obsaženo v kap. III. - IX. Z kapitoly I. a II. předkládáme jenom podstatné části. Dodatek jsme vypustili vůbec, protože obsahuje normy pro tvorbu názvů s ohledem na možnost anglického jazyka. Tyto normy byly již několikrát publikovány na př. v Analytical Chemistry, poprvé už v r. 1952. Obsah dodatku B rovněž neuvádíme, kromě definice pojmu optická vodivost. Svým pojetím je to fyzikální pojednání o pojmu optická vodivost a o jeho aplikaci a svým obsahem nezapadá do norem názvů a symbolů.

Doporučované názvy a symboly jsou v textu podtrženy.

Připomínky, návrhy a případné doplňky k tomuto názvosloví prosíme zaslat do 30. dubna 1972 předsedovi Komise pro názvosloví ČSSS.

Doc.Dr.Ing.B.Polej
předseda Komise pro názvosloví ČSSS
VŠCHT, Praha 6, Technická 1905

Názvosloví, symboly, jednotky a jejich používání ve spektrální analýze.

Část I.

Obecná atomová emisní spektroskopie.

I. Předmluva

Účelem tohoto dokumentu je navrhnout konsistentní soustavu názvů pro pracovníky ve spektrální analýze. Mnohé názvy byly již definovány v několika názvoslovných soustavách : IUPAC - International Union of Pure and Applied Chemistry, IUPAP - International Union of Pure and Applied Physics, ASTM - American Society for Testing Materials. Skutečnost, že se mnohé z těchto symbolů, jednotek, názvů a definic, doporučených již dříve, opakuje i v tomto dokumentu, dokazuje, že názvosloví specifické oblasti, v našem případě spektrochemické analýsy, tkví hluboko v základním názvosloví chemie a fyziky. Přizpůsobení obecného systému specifické oblasti vyžaduje pečlivý výběr základních názvů (pojmů) a doplnění některých dalších. V některých případech se ukázalo nezbytným odchýlit se od symbolů doporučených dříve, aby se odstranilo používání těchto symbolů pro různé veličiny. I v úzce omezené oblasti může mít též symbol různý význam. Na př. písmeno c může znamenat rychlost světla nebo koncentraci, jak vyplývá z kontextu.

Není v intencích tohoto návrhu podat vyčerpávající soubor termínů, nýbrž soubor jenom stručný, v naději, že tak zajistíme shodu názorů na omezeném úseku.

Je ovšem několik důležitých oborů spektrální analýsy, které nejsou zastoupeny v tomto návrhu, kde je však názvoslovná dohoda velice žádoucí. Na př. klasifikace a popis zdrojů záření /světla/, názvosloví v oboru atomové absorpční, emisní a fluorescenční plamenové spektrometrie, jakož i rtg spektroskopie.

Návrh není uspořádán po způsobu systematické učebnice. Má být používán jako příručka podávající informace na různé úrovni a pro různé účely.

